

Téereb Daniel — Ñeent fuk ak Ñent

Dañeel Saar Ñaareel — Tëral ak Tàllal, Cër Bu Jëkk bi

Jeff Pippenger

2023-12-09

«Ci Kàdduug Yàlla bi, téere yépp yu nekk ci Biibël bi dajaloo fii te mujjee fii. Fii la matale téere Daniel bi nekk.» Acts of the Apostles, 585.

Dëgg gi Yowaanee tudde ne “Peeñug Yeesu Kirist,” mi Gaynde gi cosaanu Yuda di ubbi ndànk-ndànk ngir ay nitam li dale ci weeru Sulet 2023, mat na ci yëngu bu mat sëkk bu téye téereb Daniel ak téereb Peeñug Yowaana. Saaraar bu ñaareel bi ci téereb Daniel, mooy kégg malaaka bu ñaareel bi ci wàllu nattu naxaru rab bi ci fan yu mujj yi. Mu ngi jëfandikoo ab yoonu nattu ak jamono ju xóot ju nattu.

Jamono ak doxalin ci bennare ñaareel téereb Daniel, te ñu ko melal ci juróom-ñaar fukki at yi Daniel nekk ci jaamug njaam, dafay misaalal jamono ak yoonu nattu ga Protestan yi jaaroon ci taarixu Milerit bi. Protestan yi ñàkk nañu ci seen nattu, te doon nañu doom yu Room. Ci waxu yonent bi, doom day misaal ndeyam; te Rooma mooy rab wu yonent wax ci moom. Ñàkk gi ñu ñàkk, ak seen soppeeku gi topp ba doon doom yu Room, dafay misaalal nattu natangu rab wi ci sunu taarixu tey ji, ndaxte ñoom soppeeku nañu ba nekk nataalu rab wi. Kon nag, sunu yoonu nattu fii tey, juróom-ñaar fukki at yi Daniel nekk ci jaamug njaam moo ko tegtal, te noonu itam moo ko misaalal ci taarixu yégleb malaaka ñaareel bi biir yëngu-yëngu Milerit bi.

Ci jaar-jaari yégle bu ñaareel bi, bi tàmbalee 11 Sàttumbar 2001, am na ab diir bu xóot ak ab yoonu nattu gu ñu tegtal ci misaal, ni ko wonee kër-kërug Nebukadnesar gu ñu gis ci géntam ci mbindum rab yi; ndaxte ci waxi kàdduy Yàlla, nguur itam rab la. Nebukadnesar ak kilifay diiney Kalde yi di wone ñiy réer ci natt ba, waaye Daniyel ak ñetti góor ña ñu tedd ci ngëm di wone ñi jàll natt ba. Man naa mel ne du noonu, waaye sàccug Nebukadnesar dëggal nañu ko ci saraxsar bu ñetteel bi ci téereb Daniyel.

Ci diggante gi, miir ci nekk ci Daniel sarax bu njëkk ak ñaareel, am na ay màndarga yu wax jiitu yu njëkk te mengook dëgg yu ñu yeasal a tasaare ci téereb Peeñu yi. Ci sarax bu njëkk bi, “fukki fan” dafa doon wone waxtu nat wi, bi jëmale woon ba Daniel feeñale melokaan gu gën a rafet te gën a noppi ndax lekkam lekk bi asamaan, fekk ginnaaw ga, beneen mboolem surga yi feeñale woon melokaanu ñi lekk lekku buur bi. Buur ci wax ju wax jiitu mooy nguur, te ci noonu itam buur walla nguur mooy rab. Ñi seen jëfandikoo ak seen kanam feeñale woon njariñi lekk lekku buur bi, feeñale nañu melokaanu rab ba.

Ci xaj bi ñaareelu Daniel, Daniel doon ñaan ngir xam “kumpa” bu nëbbu bi jëm ci géntu nataalu Nebukadnesar. Waroon na xam li géntu ga nekkoon, ak it li mu tekkee. Moom dafa teewal ñi ci bés yu mujj yi di wut a xam kumpa yi ànd ak ubbiteg Peeñug Yeesu Kirist, ndaxte ubbiteg Peeñug Yeesu Kirist mooy “kumpa” bu mujj bi ci waxu yonent yi, bi ñuy ubbil balaa maañug àtte bi tëj. Yonent yépp, boole ca Daniel, dañuy wone bés yu mujj yi. Xeetu Daniel ngir xam “kumpa” ga

doon na mbirum dund ak dee, ni noonu it la nattu nataalu rab wi di ci gaayi Yàlla ca bés yu mujj ya.

“Boroom bi won na ma leer ne xumbu rab wi dina sosu laata muy tēj; ndaxte mooy nattu gu mag gi ñeel askanu Yàlla, bi leen di àtte seen mujju ba fàww.” Manuscript Releases, volume 15, 15.

Ñaanu Daniel, bi mu doon seet a xam “kumpa gi,” moo tegtal benn waymark bu leer ci jaar-jaaru askanu Yàlla ci bés yu mujj yi. Téereb Daniel jox na ñaari seede yu dēgērēl waymark bu “ñaan” ci bés yu mujj yi. Waymark woowu nekk na ci jamono ji ñuy wone ci ñaareelu yégleb bépp réddoo soppeeku.

Wállug gu bind ñaari ñaan yi mooy juróom-ñaar fukki at yi ñu nekkoon ci njàppug jaam, te loolu ci misaal dafay tegu “juróom-ñaar yoon yi” yi nekk ci Levitik ñaar-fukk ak juróom-benn. Ci Daniel ñaar, ci aaya bu jëkk ba, turu “Nebukadnesar” ñu bennal ko ñaari yoon; te bennaleg kàddu ci Mbind mi mooy misaalu yégleb malaaka ñaareel bi.

Am na ci mbind yu bari ci mbind yi Bějjeekat White yooyu di joxe xamle ne Daniel saar ñetteel mooy misaal bu yoonu dimaas bi. Daniel saar bu njëkk bi, am na bépp melokaanu yéglegël malaaka bu njëkk bi, te ñu xamal na nu ne maneesul a am yéglegël bu ñetteel bi (Daniel saar ñetteel), su amul yéglegël bu njëkk ak bu ñaareel.

Nattu mala bu xaj bi, Ellen White mi ngi ko firnde ne mooy nattu bi nu wara jël ba noppi bala yoonu xéewalu Yàlla tēj, te bala ñu nu fál ci sell bi. Bi mbëgg-mbëgg bi doon waxtu ci saaru ñetteelu téereb Daniel, ci misaal xéewalu yoon bi dafa tēj, ndaxte saaru ñetteel bi dafay tegu ci yoonu Dibeer. Mbëgg-mbëgg Nebukadnesar dafay tegu ci woy wi jigéenu ndaw ji ci Tir di tàmali a woy ci kanami buur-yi réew mi ci mujjug juróom-ñaar-fukk at yu misaal yi, yi ñu ko fàtte woon.

Te bés na ci jamono jooju, Tir dina fàtteeku diirub juróom-ñaar-fukk at, mel ni fan yi benn buur; gannaaw jeexug juróom-ñaar-fukk at yooyu, Tir dina woy ni jigéen ju way-dencukaay. Jëlal xalam, wër dëkk bi, yow jigéen ju way-dencukaay ji ñu fàtte woon; defal melody bu neex, woyal barab yu bare, ngir ñu man laa fàttaliku. Te bés na ci gannaaw jeexug juróom-ñaar-fukk at yooyu, Aji Sax ji dina seeti Tir, te moom dina dellu ci peyam, te dina def njaalook ak bépp nguuru àddina si ci kaw suuf. Esayi 23:15–17.

Rakku White waxati na ne, ñetti yéglekat yi ñu jébbal ni ñetti nattu.

“Ñu bari ñi génn a dajeek Boroom Seet bi ci yoonu bataaxali malaaka bu njëkk ak bu ñaareel bi, bañ nañu bu ñetteel bi, moom bataaxal bu mujj bi ngir nattu, bi war a joxe àddina si, te benn taxawaay bu ni mel dinañu ko jël itam bu woote bu mujj bi amee.” Review and Herald, 31 Oktoobar 1899.

Ci kaw seede yu bare, Daniel saar ñaareel bi, mooy yégleb malaaka ñaareel bi. Jaar-jaaru dalal doole malaaka bu jëkk ba noppi ci atte bi, mooy jaar-jaar bi ñu teewal ci juróom-ñaar-fukk at yi ngir njaamug Daniel. Fekkukaayu ñaanu Daniel ci saar ñaareel bi, am na ci biir juróom-ñaar-fukk at yooyu, te loolu mooy misaal bu “juróom-ñaar ñaari yoon”.

Ñaanu saraxu ci bàkku juróom-ñeent bi tàmbalee ak jëfandikoo bu jub ci juróom-ñaar-fukk at yi. Taxawaayu yëgleel bi ci ñaari ñaan yooyu benn la. Ñoom dañuy tegtal ay wàll yu wuute ci benn ñaan, waaye ñoom ñépp ñu ngi nekk ci benn taxawaay bu njëkk mi di “juróom-ñaari yoon,” te ñoom ñépp mengoo ak màndarga-jàll “ñaan” mi nekk ci taariixu téeméeri ñeent-fukk ak ñeent ña ci mujjug jamono.

Bi Dañeel di ñaan ci saraxal gu juróom-ñeenteel, mu ngi nekk ci ab “jàmmu yépp ci yoon wu soppeeku” bu wax ci nguurug Babilon ba jëm ci nguurug Med ak Pers. Bule soppeeku boobu itam mooy ab waymark, te itam dafa méngoo ak benn boppu soppeeku bi ci yëngu-yëngu malaaka bu ñetteel bi, ba nit ñi Yàlla dee ci mbedd mi ni “Laodiceans”, te génn ca bàmmeeel ba ni “Philadelphians”. Boppu soppeeku bi ci yëngu-yëngu malaaka bu njëkk bi dafa méngoo ak boppu soppeeku Dañeel, ak yëngu-yëngu malaaka bu ñetteel bi, te ñoom ñépp ñett dañuy jokkoo bu leer ak “juróom-ñaari yoon yi” yi nekk ci Leviticus 26. Soppeeku bi dale ci Philadelphia jëm ci Laodicea ci yëngu-yëngu Millerite bi am na ci agsi “leer gu bees” gi ci “juróom-ñaari yoon yi” ci 1856, ak gannaaw ga ñu bañ a nangu “juróom-ñaari yoon yi” benn yoon ci 1863. Dañeel ci saraxal gu juróom-ñeenteel, yëngu-yëngu malaaka bu njëkk bi ci jamonoy Millerite, ak yëngu-yëngu malaaka bu ñetteel bi ci sunu jamono, ñoom ñépp am nañu boppu soppeeku bu méngoo ak seen bopp, te ñetti boppu soppeeku yooyu yépp dañu leen tëral ci wàllu “juróom-ñaari yoon yi”.

Ci biirub seetlu yi, Daniel moo di ndaw li ñu jox leer gi, te mu séddoo ko jëkk ak ñetti àndandoom; noonu mu doon misaalu wàllu yonent yi ñuy wax ne “Eliya”, mi di “baat bi yuuxuy ci màndiq ma.”

“kumpa” bu nekk ci ñaareelu xëtub Daniel moo xamle ne juróom-ñaareelu nguuru gi ci waxu yonent yi ci Biibël “bokku na ci juróom-ñaari” nguuru yi. Naka noonu, ndaxte mooy njëlbeenu bindub nguuru yi ci waxu yonent yi ci Biibël, moo tax mu booleek njëllëbeen bu mujj bu nguuru yi ci waxu yonent yi ci Biibël, bi ñu gis ci Revelesōñ xët 17. Juróom-ñaareelu nguuru gi, ndaxte “bokku na ci juróom-ñaari” nguuru yi jiitu, dafay wax ci bérab bu jéggi-jéggi bi tëral Babilon bu tay ji muy booloo bu ñetti wàll yu dragon bi, rab wi ak yonent wu dëggul wi. Péexeb nataal bi Nebukadnesar géntoon, ci mujj, mooy xamle juróom-ñaareelu nguuru suuf si ci jaar-jaaru waxu yonent yi.

Njàng mi mooy rab ci waxug yonent yi ci Biibël bi, kon dëgg gi Nebukadnesar tegtaloon ci géntam gu mel ni nataal mooy njëkk a xamle rab bu mujj bi, ni ko bindee itam ci wàllu Apokalips saar fukk ak juróom-ñaar. Moo tax géntu Nebukadnesar, ci mujj gi, mooy géntu nataalu rab bu juróom-ñetteel bi te mujj bi. Mooy géntu “nataalu rab bi”.

Loolu moom ci boppam mooy dëggal njariñu xam te ràññee bëru jéggi bi am ci doxalin malaaka bu ñetteel bi, waaye “kumpa” ga it mooy caabi bi dajale te sampu lu bare ci li mbind yi jiitu doon wone ci mbiri taarix bi topp 18 Sulet 2020. Ci mbind yooyu, ñu waxoon ne ñeenti màndarga yi ci ku nekk ci yëngu-yëngu yeesal yu sell yi, yi ñuy tegtal ci juróom-ñaar-fukk at yi Daniyel wax ci njaamug réer, dañuy yëngu ba fàww ak benn téem.

Ñeenti ñaari yooni màndarga yi ci jamonoy Kirist dañu taxawoon ci biir wàllu “dee ak dekki”. Jëkkër gi ci ñaari màndarga yooyu, mi doon melokaanu dooleel bataaxal bu njëkk bi, mooy sóobu Kirist ci ndox, te loolu mooy mbooloom dee ak dekki. Ñaareel màndarga bi, mi doon tegtal naxar

gu njëkk gi ci moomu jaar-jaar, mooy dee ak dekki Lasaar. Ñetteel màndarga bi mooy dugg gu màgg gi Kirist duggé Yérusalem, te loolu dafa tegtal yuuxu Gudd-di-Bar. Kirist jëmkoon ca dee ak dekkiam, te Lasaar, mi doon ki dund te di firndeel dee ak dekki, moo jiitewoon mbooloo ma. Lasaar itam dafa firndeel ne biñuy yégle Yuuxu Gudd-di-Bar, nit ñi Yàlla dañuy “tàmmeeku”.

“Péeg mi gu mag moomu, mooy dekkal Lasaar, war na doon firnde bu mujj bu Yàlla ci ay jëfam ak ci kàdduam ne mooy Boroom Ndawte.” *The Desire of Ages*, 529.

Ñetteelu àtteelu yoonu àtte bi mooy bant ba, te moom itam nekkoon dee ak dekkat. Jamono ji ñeel ñetti màndarga yooyu, Daniel moo ko tegtal ci juróom-ñaar-fukk at yi ñu nekkoon ci jaamug njaam.

Ci mboolem Millerite, wàll wi mooy “jàppaleelu bés bi ngir at”, te 11 Ut 1840 mooyoon dëggalug jàppaleelu boobu. Njalbéen gu njëkk ga am na ndax jëfandikoo wu baaxul bu jàppaleelu bés bi ngir at. Yuuxu Guddi gi mooyoon matug jàppaleelu bés bi ngir at ci jëfandikoom ak yonent gu ñaari junni ak ñetti téeméer at, ak yonent gu ñaari junni ak juróom-ñaar téeméer ak ñaar-fukk at; te noonu àtte bu xool-jëf yi tàmbalee bi yonent yu bés-bi-ngir-at yoobu mattee 22 Oktoobar 1844. Wàll wi ci ñeenti màndarga yoon yépp ci mboolem Millerite mooyoon “jàppaleelu bés bi ngir at”. Diggante ñeenti màndarga yoon yooyu di nañu ko tegtal ci juróom-ñaar-fukk at yu njaamug Daniel.

Ca jamonoy buur Daawuda, bàmbulaan bi moo doon “jàllub Yàlla”. Bi Daawuda amee doole ak sañ-sañ, mu dogu ci ni muy yóbbu jàll bi ca dëkkub Daawuda.

Te Daawuda jëgësi di dem, ba nga màgg lool, te Boroom bi Yàlla buy kilifa mbooloom xarekat yi nekkoon ak moom. 2 Samuel 5:10.

Ñàkk bi jëkk moo doon bi Uzza bàkke ci lawte ga. Waymark bu ñetteel bi mooy bi Daawuda déggee ne Boroom bi barkeel na kër Obededom waa Gatt, fa ñu dencoon lawte ga dale ca fippug Uzza. Noonu Daawuda dem na, jël lawte ga ngir duggam gu ndam ci Yerusalem (te loolu indi rek ngir jabaram wone mer gu weesu ak “naqar” ci duggam Daawuda). Ku nekk ci ñaari waymark yooyu ñeent, lawte ga moo leen tegtal. Diiru waymark yooyu ñeent mooy li ñu tegtale ak juróom-ñaar-fukk at yi njaamug Daniyel.

Bés bu 11 Septàambar 2001, Islam bu “ñetteel Wo” bi bàyyiku woon, te gannaaw loolu dañu ko terewaat. Bés bu 18 Sulet 2020 moo doon ab yéené gu juum ci wàll wi Islam war a am. Baat bi di dundal yax yu wow yi jóge na ci “ñent yooni ngelaw yi”, yi nekk mandarga Islam te di tegtal bataaxalu Yuuxu Digg-guddi. Yàqu réew mi topp ndànkug réew mi ci ndigalu Dibér bu Dimaas bi ci États-Unis, Islam bu “ñetteel Wo” bi moo koy indi. Diirub ñent waymark yooyu, dañu ko tegtal ci juróom-ñaar-fukk at yi Daniyel wax ci njaamug kéemaan.

Yëngu malaaka bu jëkk bi mooy wone yëngu malaaka bu ñetteel bi, te yëgleb “Yuuxu Diggante Guddi” bi ci jaar-jaaru askan wu Miller mo doon njubteb wax ju baaduloon, ji jur naqar bu jëkk bi.

“Nit ñi nangooñ yi gisoon nañu ci Mbind mi Sell mi ne dañoo nekkoon ci waxtu bi mu yàgg, te war nañu woon muñ ak muñ a xaar matug peeñ mi. Benn firnde bi leen yonnee ngir xool

Boroom bi ñëw ci 1843, moom it moo leen taxoon a yaakaar ne dina ñëw ci 1844.” Early Writings, 247.

Seen benn tekt yi di firnde bu am ne dafa am ne yëngal bu Islaam di jëf ci Nashville, mooy itam firnde bu yëngal ci Nashville buy am ngir tontu ci jëfandikoo jaamu Dibéer. Mbind mi ñu wax ne mooy Ruuxu Yonent bi, duñu mas a wéy. Wax ju jëm ci yëngal ci Nashville, dañu ko tëral ci mbind yi yu Ruuxu Yonent bi. Wax ju jëm ci Nashville dina mat, waaye wax ju jëm ci yëngal bi ci Nashville dina sukkandiku ci jubanti wax ji weesu woon te amuloon mat, ni mu meloon ci jaar-jaaru taarixu Millerite. Dafay mat ci ñeenteel waymark bi, mooy waymark bi buy tegtal “ätte”.

Yeesu dafa benn saa yégle muj gi ak njàlbéen gi, te jëfandikoo njëkk màndarga waxtu ci 11 Sàttumbar 2001 moo doon ab xeex bu Islaam, ba tax na ne ci àtteb yoonu Dibéer bi, dina am ab xeex bu Islaam ci Nashville. Man na loolu boole itam yeneen bérab yu ñu di jëme, waaye yégleb Yuuxu Guddi gi, mooy yégleb jubbanti bu yégleb bi jur woon njëkk njàqare gi. Njàqare bu njëkk bi, bàkkaaru jëfandikoo jumtukaayu waxtu ci waxeb Yàlla bi moo ko waral, waaye du waxi Ellen White.

Lu am solo a xam ne ñaari fàttaliku yoon yi tàmbalee ca “dooleel” bu jëkk bi (te ci Daniel loolu am na ca njàlbéenu juróom-ñaari at yu misaal yi), dañuy at ci benn pexe bu benn rekk moom di jiite. Su fekkee nga nanguoon ne 11 Septembre 2001 mooy matug waxi Yàlla, kon ci kàddug wax ju gën a xóot nga lekk “téere bi nēbbu”. Nit ñu néew lool a lekkoon dëgg googu, waaye am na woon ñenn, ni ko Daniel di tegtal, ñi fas ci seen xol bañ a sobewu ndax lekkug Babilon. Waaye am na it ñiy wax ne gëm nañu ne 11 Septembre 2001 mooy matug waxi Yàlla, te di werante ne du woon Islam, waaye njabootu Bush, walla ñi doon jaarale àddina, walla Jesuit yi, walla CIA, walla benn boole bu tollook ñeneen ñi ñu miin a jëfandikoo ci xalaati pexe yu jamono ji. Nde Alpha ak Omega la, Yeesu day wone mujj gi jaarale ko ci njàlbéen ga; kon bu fekkee ne danu juum ci li ñu tegtaloon ci kanam ci 11 Septembre 2001 ci yoonu wax ju ñëw, danuy yàq sunu man-man a xarale Kàddug wax ju ñëw gu “dëgg” ba ñu ware.

“Dooleel” bu njëkk xebaar bi ci jaar-jaaru Millerite moo doon Islam bu ñaareelu Wo, te dooleel boobu mooy misaal bu dooleel bi amoon ci 11 Setembar 2001, bi Islam bu ñetteelu Wo indi.

Lislaam ci njëkk milemark bi, mooy xamale Lislaam ci mujj milemark bi. Mujj milemark bi dafay tegu ci atom yoon, te États-Unis de l’Amérique dañuy àtte ci yoonu Dimas bi. Moo di ñaareelu yégleb Ézéchiél ci saar fanweeri-ñaar fukk ak juróom-ñaari bi, biy dundeel ñi dee ba ñu dundaat; te bés boobu mooy yégleb bu ñetteelu milemark bi, mooy Yuuxu Gudd Gi ci Guddi Digg ba. Moo di yégleb gu sellal, ni ko dencoon ci duggu ndamalu Almasi, bi mu waroon ci kaw “mbaam”, melokaanu Lislaam. Yéglebu sellal bu Yuuxu Gudd Gi ci Guddi Digg ba, Lislaam moo ko yóbbu.

Waxalleen Doomu Siyon ne: Xoolal, sa Buur ngi ñëw ci yaw, ndank te woyof, toog ci kaw mbaam, ak ci kaw xaleem, mi doon doomu mbaam. Matthew 21:5.

Ñaareelu ñaareel ba Ezekiel joge ci “ñenti ngelaw yi”, te loolu itam moo di misaalub Islaam. Lu war a am solo lool ci mooy nu leeral dëgg bii bu baax, ndaxte yégle bi di Yuuxu Guddi bi, mooy yégle bi di xamale ne Islaam mooy ñetteel Musiba bi, muy doole ji indi mbugal ci Kowtet yi

Amerik ci yoonu Dimaas bi, te jur yàqute réew mi topp ndigël bi.

Juróom ñixti yu Kàddug Yàlla tééré Apokalips yi doon àttey Yàlla ci sos nguurug jamono-dibээр, ndax ci Room bu pagan ak ci Room bu paapal.

1. Ñaari trompet yi jëkk ñent yóbbu nañu leen ci Rom bu bokkoon ci ña dul jaamu Yàlla, gannaaw bi Constantine taxawaloon ndigalu dibeer bu jëkk ba ci atum 321.
2. Ñetteelu juróoméel ak juróombeneel yi (yi itam di njëkk ak ñaareelu musiba yu Isalaam), dañoo doon àttey Yàlla yu jublu ci Roomu paap bi ngir yoonu Dibээрu paap bi ñu sàkkuwoon ca Kureelu Orleans, ci atum 538.
3. Burom juróom-ñaareel bi (mi di ñetteelu musibaam Islaam), mooy àtte bi ñu indi ci Kowteefu Mbooloom Amerik bu mu di faral di sàkku jaamu-bésu Dibeer ci jamono ju dëgër te ñëw.

Islaam bu ñetteelu Musiba bi dafay tegtal njëkk alama bu Septambar 11, 2001. Yëgle bu amul njariñ ci bëgg-bëgg waxtu ne Islaam dina song Naaswil ci 18 Sulet 2020 dafay tegtal njëkk njàqare, ñaareelu alama bi. Baat bi ci “ñeenti ngelaw yi” yu Islaam, ni ko Ezekiel tegtale ci ñaareelu waxam ci saar fanweer ak juróom-ñett, dafay tegtal Yuuxu Diggante Gudd ak Bët-set, ñetteelu alama bi, te gannaaw loolu ñeenteelu alama bi mooy matug yëgle bu amul njariñ bu 18 Sulet 2020 ci yoonu Dibээрu Dimas. Yooyu ñoo di ñeenti alama yu waxi Yàlla yu am ci jaar-jaaru waxi Yàlla gi ci tariixu benn téemээр ak ñeenti fukk ak ñeenti junni ñi, ni ko juróom-ñaar fukki at yi Daniel moomee ci njaamug kañ.

Nangu bi ñuy xam xibaaru yuuxu guddi digg bi mooy benn mbir bu njëkk ci “sir” bi ñu feeñaloon ci misaal ci Daniyel, ba mu ñaan ngir degg kër-gisug nataalu Nebukadnesar. Ñaanam mooy benn bàyyi yoon bu nekk ci mujjeelu ñetti fan ak genn-wàllu fan yu deewee ñaari seede yi ci Peeñu fukki benn. Ñaanu Leewig 26 bu Daniyel, ni ñu ko bindee ci saar baat bu juroomeel, nekkoon ci atum njëkk bu Dariyus. Loolu dafa teg ñaanam yi ca bérab yu jëfandikoo ngir jële ci benn jamono ba ca beneen.

Bésu soppeeku ci jaar-jaaru taariixu Millerite mooyoon 1856, ba ci at moomu sax, ci waxi James ak Ellen White, yëngu-yëngu Millerite bi jële woon boppam dëkk Philadelphia ba dem Laodicea. Ci at boobu itam, “leer gu bees” ci mbirum “juróom-ñaari yoon yi” agsi woon na ci ay maqala yu Hiram Edson ci Review and Herald, waaye ci 1863 (“juróom-ñaari yoon yi” gannaaw), “juróom-ñaari yoon yi” dañu ko bañ bépp. Daniel ñaan na “ñaan ga” giy xamle ne mooy “paj gi” ngir “tasaaroo gi” ci “juróom-ñaari yoon yi” ca bérab bu jéggi-jéggi ba nekk diggante nguur gu njëkk ak ñaareel nguur gi ci waxi yonent yi ci Biibël.

Ñaari fanweer ak genn-wàll moo di misaal bu juróom-ñaari téemээрi ak juróom-benn-fukk at yi, te yooyu itam ay misaal lañu ci “juróom-ñaari yoon.” Ci 18 Sulet 2020, yëngu-yëngu Laodise bu Future for America won na weddi Yàlla ci ndigëlam bu ne dootuñu wéyati wecc ab yégleb gu yonent ci kaw waxtu. Noonu ñu “rey” ko te ñu “tasare” ko ci mbeddum Peeñu ma fukk ak benn, mi jaare ci xuru Ésekiyel bu yaxu yaxu yu dee. Ci mujjug jamono ji ñu “tasare” jooju, te moom itam mooy “jamonoy xaar” ci léebu fukki janq, léegi dees na leen woowaat génne leen ci seen bàmmeel yu dale ci “baat buy yuuxu” bi nekk ci biir “màndiñ” ma ci “ñetti fan ak genn-wàll” yi.

Ni Melere yi mujjée xam ne ñoom dañoo nekkoon ca “waxtu bi yàgg” bi ci Matye saare ñaar-fukk ak juróom, ak Habakuk saare ñaar, noonu itam, “ñaari seede yu dee” yi war nañu xam fu ñu nekk, bu “baat bi ci màndiŋ” woowee. War nañu xam ne dañoo “tasaaroo”. Xam-xam boobu, woo la ngir “ñaan”, waaye du ñaan rekk, ndaxte woo la ngir ñaanu Daniyel bi ci Levitik saare ñaar-fukk ak juróom-benn. Su amul ñaan boobu bu leer, dekki bi amul. Dekki boobu mooy màndarga waxtu jéggi bi jóge Lawdise ba agsi Filadelfi, te mu jur njàqareb yonent bi ne juróom-ñaareel bi mooy ki boka ci juróom-ñaari yi, ni ko nataalu Nebukadnecar ci Daniyel saare ñaar dëggal.

Bu ñaanu réccu ak wax-jubooju booba su mattee, digeb bi mooy ne Yàlla dina dellu fàttaliku Kóllëream te dajaleaat ay nitam yu tasaaroo. Yeneen waxi Ezekiel bi njëkk dajale na yax ya, te gannaaw loolu kàddu-yóñentam ci mbirum “ñeenti ngelaw yi” soppi na “Filadelfian” yi yees a juddu ngir ñuy mbooloo mu bare doole... mbooloo mu bare doole moo xam ne, ni Peeñu gi fukki benn waxe, dañoo war a “yékkati ca asamaan” ànd ak “niirug malaaka yi”. Noonu nag ñoom ñoo doon “raaya” Boroom bi.

“Baat bi” bu nekk ci Daniel ñaareel xaaj, ni ko Gaynde gi ju cosaan ci askanu Yuda di feeñal léegi, dafa dëggal mbirum “juróom ñaareelu bi boka ci juróom ñaareel yi”... te bépp yeneen mbooleem xarala yu wax ci Daniel ñaareel xaaj méngoo na ak toftale yonent bi ci ñaari seede yi ci Pexe gu Xam-xam 11. Ñaari seede yi ci Pexe gu Xam-xam saar 11, “yékkati nañu leen ni ràññee” ci benn “waxtu” ba yoonu Dibeer bi amee, ndaxte yékkati nañu leen ca “suyoo bu mag ba” ci Pexe gu Xam-xam saar 11. “Suyoo bu mag ba” dafa yàq fukki xaaju dëkk ba benn xaaj, te Étaasini moo di buuru bu jiitu ci “fukki buur yi”, ni ko Faraas nekkoon, ba “suyoo ba” ba Révolusion bu Faraas ba faral Faraas, ngir matal li Pexe gu Xam-xam saar 11 wax.

Matte bu mat safara ci yëngu-yëngu boobu mooy li ñu matal bu baax ci kaw rab wu “suuf” bi, te yoonu Dibeer bi ci nguug rab wu suuf bi dafay jur yëngu-yëngu. Matal gu mat sëkk gu “yëngu-yëngu” bu Peeñu gi sare fukk ak benn, mooy yoonu Dibeer bi, ba noppi “suuf” rab bi “ñu yëngal ko”, te gàddug réew mi ci yoonam ak bàkkaar topp ci sankute réew mi. Ci waxtu woowu, ñaari seede ya dees na leen “yékkati ni ràpp”. Ñu “yéeg ca asamaan ci niir yi”, ni Kirist yéegoon ca asamaan ngir yoon wu mujj wi. Ay waxam yu mujj yi mu wax taalibe yi, ñi di misaalu askanu Yàlla ci fan yu mujj yi, ñoom itam ñu wara yékkati leen ca asamaan ni ràpp, ñu bind na leen ci téereb Jëf ya.

Noon mu ne leen: Du yéen a war a xam jamono yi walla waxtu yi, yi Baay bi def ci sañ-sañam bopp. Waaye dingeen jot kàttan, bu leen Xel mu Sell mi wàcceelee ci seen kaw; te dingeen nekk samay seede ci Yerusaleem, ak ci bépp Yudee, ak Samari, ba ci ëmbu suuf si gën a sori. Bi mu waxee loolu, fekk ñu di ko xool, yékkati nañu ko; te niir gu jël ko dàq ko ci seen gis-gis. Jëf ya 1:7–9.

Ñi ñuy bëgg a doon “ensign” bi, war nañu dëddu jëfandikoo “times and seasons”, ngir ñu man a jot kàttanu Xel mu Sell mi, ba matale liggéeyu “ensign” bi.

“mbóot mi” mi ñu ubbi Daniel ci bennale bu ñaareel bi, mooy mbóot mi ci Kàddug Yeesu Kirist bi ñuy ubbi luñu téj, tuuti balaa xàllug àttey yégle gi. “Mbóot mi” moomu dafay boole “jàlluwaay bi nëbb” bu “Juróom-ñaari Dënnu.” Jàlluwaay jooju ñu tabax ci kaw baat bu Ebrey bi ñu sos ci dajale

beneen araf bu jëkk, bu fukki-ñetteel ak bu mujj ci alifbe Ebrey bi. Bu ñu dajale araf yooyu, dañuy jur baat bu Ebrey bi di “dëgg.” Yeesu mooy “dëgg”, te moom it mooy Ki Jëkk te mooy Ki Mujj. Ñetti araf yooyu dañuy tegtal melokaanu yëngu-yëngu réform yu mag yépp, ndaxte dañuy tegtal malaaka bi jëkk, bi ñaareel ak bi ñetteel. Dañuy itam tegtal jëfi sellal gu ñetti jéego gi Daniel wax ci bennale bu fukk ak ñaar bi, ne “sellal, weexal te natt.” Jëfi nattu ak sellal gu ñetti jéego gii, Future for America moo ko yégle woon lu ëpp ñaar-fukk at, waaye léegi xam nañu ne muy tegtal “jälluwaay bu nëbb” ci biir rëddooyu réform yu sell yi. “Jälluwaay bu nëbb” jooju mooy matug matale gu mat sëkk gu “Juróom-ñaaari Dënnu” yi ñu téj ba léegi, tuuti balaa xállug àttey yégle gi.

Yàgg nañu xam ne Juróom-ñaaari-ñi Dënn yi di “melo gu leer gu xew-xew yi amoon ci suufu yégleb malaaka bu njëkk ak bu ñaareel bi,” te itam ne dañuy tegu “xew-xew yu ëllëg yi dees a wone ci seen toftale.” Léegi, jaarale ko ci Peeñug “dëgg,” dees na xamal ne ñetti màndarga yi ci mujj ci ab rëddinu yeesal dañuy “jaar-jaaru cosaan bu nëbbu” bu Juróom-ñaaari-ñi Dënn yi. Màndarga yooyu tambalee ci ñàkk yaakaar ba “njëkk” te jeex ci ñàkk yaakaar ba “mujj”. Màndarga bi ci digg mooy Yuuxu Guddi gi. Ñàkk yaakaar ba njëkk tegu na tambali “waxtu bi ñuy xaar,” te loolu jeex ci Yuuxu Guddi gi. Baatub Yuuxu Guddi gi jeex na ci “atéet bi” fa ñàkk yaakaar ba mujj diñoo màndargaal.

Njàqare bu njëkk bi nekk ci saaru Daniel ñaari téere, mooy xam-xamu Daniel ne ñu ko teg ci suufu “ndigal gu dee”. Gannaaw loolu mu ñaan “waxtu”, te loolu moo firndeel tàmbali “waxtuw yàgg ba ñëw”. Loolu indi ko ci xam “kumpa bi”, muy yégleg Wooju Guddi-géej gi, te gannaaw loolu ñu jox ko Nebukadnesar ngir mu man a “atte” yégleb Daniel.

“Àtte” Nebukadnecar ci gént wax ak tekkigéem bi Danyeel joxe moo di ñetteelu ci ñetti waymark yi di mel ni “jaar-jaaru nettali bu nëbbu” bu Juróom-Ñaaar-fukk-i Dënnu yi. Àtte boobu itam dañu ko jël ci saaru ñetteelu téereb Danyeel, mi tegtal piriñsii bu dëgër buñuy jëfandikoo ci téere yi di Danyeel ak Peeñu gi, te piriñsii mooy “jëfandikooaat te yaatal”.

Dina jëfandikoo saraxu ñetteel bi ci bind bi di ñëw, waaye am na solo nu xamale fii ne atte bu ñetteel waymark bi ci saraxu ñetteel bi mooy xamale mujjug naqar gaññ ga, mi nekkoon misaal ci naqar gaññ gu jëkk ga. “Jaar-jaaru mbootaay bu nëbbu” bu juróom-ñaaari yëngu-yëngu yi dafa xamale ñetti waymark, di tàmbalee ak di jeexee ak ab naqar gaññ. Ci Daniel saraxu ñaareel bi, naqar gaññ gu jëkk ga am na jokkoo ak “ndigalug dee” bu Nebukadnesar, te ci saraxu ñetteel bi, mujjug naqar gaññ ga am na jokkoo ak beneen “ndigalug dee” bu Nebukadnesar.

“Jaar-ja bu nëbbu” ñaari seede yi, yi di tegtal yëngu-yëngu Future for America, di wone naxxarug 18 Sulet 2020. Noonu la “waxtu muñ” tàmbalee, ni ko “ñetti fan ak genn-wàll” di tegtale ci Yéenekaay saar 11. Yëggoo ak dekkiwaatug ñi “rey ci mbedd yi” ndax rab wi yéeg a génn ci “xóot bu amul pënd” mi, waxees na ko bu leer ci Kàddu Yàlla gu yonent; waaye ci melokaan bu yomb, bi ñaari seede yi yewwee, dañuy xam “kumpa” gi tegtal ci Daniel saar 2.

“Sir” boobu mooy ndigalug Yuuxu Guddi gi, te ñoom ñuy ko yégle ba ci saa su ñëwee ba ci Daniel saar ñetteel, fa ndigalu Dibéer bu bëgg a ñëw dikk, te mujj gaamu ga am. Jëkkër gaamu ga moom ñiñu tektal ni “Daniel” moo ko jaar ci 18i Sulet 2020. Mujj gaamu ga, kilifag “fukki buur yi,” maanaam Etazini, moo ko jaar, ndax gàddug réew mi ci diine dafa dugal yàqub réew mi jóge ci

Islam.

Dina mottali ci njënd ak tëjeexal kapitul ñaareelu Daniel ci mbind mi ci topp.

«Seytaane jàpp na àddina ji ne fa. Mu tàmbalee njëkk ci jëfandikoo benn bésub noflaay bu xërëm, te dafa mel ni mu di ko jox njariñu mag. Mu sàcc na màggalug àddinay kiristaan ba, ba jëlee ko ci Bésub Noflaay bu Boroom bi ngir jox ko bésub noflaay bu xërëm bii. Àddina ji sujjóot na ci cosaan, mooy ndigël lu nit sàkk. Naka la Nebukadnesar sampoon nataalam wurus wi ca xuru Duura te yékkati boppam, noonu la Seytaane di yékkati boppam ci bésub noflaay bu dëggul bii, bi mu sàccal solob asamaan.» Review and Herald, 8 Mars 1898.